ДАЛАЛАР, ТЕХНИКА, ПУНКТЛАР МАВСУМГА ШАЙ БЎЛСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 164 (4880).

21 АВГУСТ СЕШАНБА 1973 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША

Тошкент кабель заводининг ишчи-хизматчилари меҳнатдаги муваффақиятлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг юбилей фахрий нишони билан тақдирланган эдилар. Бундан руҳланган завод коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилини ҳам янги-янги меҳнат ғалабалари билан якунлаш мақсадида зиммасига оширилган социалистик мажбурият қабул қилди.

Йиллик планни 28 декабрда бажариб, пландан ташқари 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини 0,5 процентга ошириб, маҳсулот таннархини 50 минг сўмга камайтириш, тежамкорликка алоҳида эътибор бериб, 500 минг сўмлик кабель маҳсулотлари иқтисод қилиш кабилар мажбуриятда кўзда тутилган энг муҳим тадбирлардан ҳисобланади.

— Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, — дейди завод партия ташкилотининг секретари Х. Шагиев, — бу йил рационализатор ва ихтирочиларнинг ишларига ҳам алоҳида эътибор берамиз. 1973 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятга ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини жорий қилиш ҳисобига 625 минг сўм фойда олиш мўлжаллаб қўйилган.

Завод меҳнат аҳлининг бу вазифани муваффақиятли адо этишларига ишониш мумкин. Негаки, кейинги йилларда бу борада катта ютуқлар қўлга киритилди. Юбилей йилида 462 ихтирочи ва рационализаторнинг тинмай изланишлари натижасида 421 таклиф ва 5 ихтиро ишлаб чиқаришда қўлланилиб, 9020 сўм фойда олинди. 24 ишчи, шу жумладан В. Кожарин, В. Куприянин, А. Акуратний каби пешқадамларга «Энг илғор рационализатор» деган унвон берилди.

90 ПРОЦЕНТИ МАШИНАДА

Бекобод районидаги 2—«Далварзин» совхозининг 2—бўлимида миришкор деҳқонлар, ажойиб механизаторлар кўп. Улар пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун иқтилмоқдалар. Масалан, звено бошлиқларидан Бекназар Аллаев бошлиқ звено аъзолари ҳам бу йил катта ҳиммат билан меҳнат қилмоқдалар. Звено аъзолари 52 гектар майдонда пахта етиштирмоқдалар. Улар ҳар гектар ердан 24 ўрнига 32 центнердан ҳосил олишга аҳд қилганлар. Шу ниятда ғўзани маромига етказиб парвариш қилмоқдалар.

Звенонинг ғўзалари баравж. Шунга қарамай, ишчилар, сувчилар айни кунларда ғўза парваришини тўхтовсиз давом эттирмоқдалар. Айниқса, Тошпўлат Маманазаров, Йўлдош Оллоназаров, Нормат Эгамбердиев, Лутфи Аҳмадалиева, Сабоҳат Оллоназарова, Раҳима Ғозиева, Зиннат Оллоназарова сингари ишчилар ғўзани парвариш қилишда астойдил ишламоқдалар.

— Бизда ғўза парвариши тўхтагани йўқ, ишчиларимиз мўл ҳосил етиштирамиз, деб ҳали ҳам астойдил ишламоқдалар. Шу билан пахта йиғим-теримига тайёргарлик кўришяпти. Биз бу йил ҳосилнинг 90 процентини машинада териб олмоқчимиз,— дейди звено бошлиғи механизатор Бекназар Аллаев.

Т. УСМОНОВ,
М. НУРИДДИНОВА.

ИЛҒОР БРИГАДАДА

Урта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхознинг азамат пахтакорлари шу кунларда суръатга суръат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Ғўза парваришида Ҳаким Саидғозиев бошлиқ 4-бригада аъзолари олдинда боришмоқда. Бу бригада мирishkорлари 167 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлаганлар.

С. Аҳмедов, Қ. Худойбердиев, Қ. Мамажонов каби моҳир механизаторлар ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бериб, ғўзаларнинг текис ҳосилга киришини таъминламоқдалар.

Ғўзаларни саратон сувига қондиришда А. Исоқов, С. Абдураҳмонов, Т. Бердиқулов каби мирishkор сувчиларнинг ҳиссаси катта бўляпти.

Э. ТУРСУНОВ.

ҚУРИЛИШЛАР УЧУН

Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида қурилиш материаллари комбинатининг аҳил коллективи баракали меҳнат қилмоқда. Улар айниқса, биноларни декоратив безашда кўплаб ишлатиладиган оқ цемент ишлаб чиқаришда қувончли натижаларни қўлга киритмоқда. Етти ойлик план муддатидан илгари бажарилиб, қўшимча кўплаб сифатли оқ цемент ишлаб чиқарилди. Айни кунларда бу муҳим қурилиш материали Сибирь ва Узоқ Шарққа ҳам кўплаб жўнатилмоқда.

ТЕРИМНИ ШАЙЛАНИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

Бу йил пахта йили бўляпти, десам янглишмасам керак. Колхозимиз далаларида фақат пахта эмас, каноп, маккажўхори ва бошқа экинлардан ҳам мўл ҳосил етиштирилмоқда. Ҳозир кўпгина майдонлардаги маккажўхори ўриб-йиғиб олиниб силос бостирилди.

Бизнинг бригадамизда 94 гектар ерда пахта ва 77 гектар ерда каноп етиштирилмоқда. Ана шу 94 гектар ердаги пахта майдонлари менга биркитилган. Мен ерга чигит экишдан тортиб, то пахта ҳосилини йиғиб териб олишгача бўлган барча ишларни механизация воситасида бир ўзим бажараман. Бу йил барча майдонларга «Тошкент-3» навли чигитни 60х25 схемасида тор қаторлаб экдик. Эрта кўкламданоқ ғўза парваришини намунали ўтказдик. Ёз бўйи тер тўкиб қилган меҳнатимиз ҳозир ўз самарасини кўрсатмоқда. Ҳар туп ғўзада 10—12 тадан бўлиқ кўсак бор. Бу гектаридан 35 центнердан ҳосилни таъминлайди, деган гап. Август охири ва сентябрнинг биринчи ўн кунлиги охиригача яна ҳар туп ғўзада 3—4 тадан бўлиқ кўсак вужудга келтирамиз. Буни ҳосилга қўшимча деб ҳисоблаяпмиз.

Лекин ғўзаларимизда мажбуриятга яраша ҳосил тўпланди, деб асло хотиржамликка берилмаслигимиз керак. Чунки биз коммунистларга хотиржамлик кайфиятлари мутлақо ёт нарса. Мана, август ойининг ярми ҳам ўтди. Ғўзани суғориш, қатор ораларига ишлов бериш сира тўхтатилгани йўқ. Ҳар туп ғўзада ҳосилнинг мўл бўлиши ва кўсакларнинг яхши тўлишиши учун август ойида ҳам катта ғайрат кўрсатиб ишлаш зарурлигини биз механизаторлар жуда яхши тушунамиз.

Шу кунларда ғўзаларимиз бешинчи марта суғориляпти. Бригадамизнинг бош сувчилари Эргашбой ота Ботирбеков, Сайдали ака Пардабековлар июнь ойининг бошиданоқ ғўзаларни сифатли суғориб, мўл ҳосил етиштиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Улар Турсунбек Эгамбердиев, Абдуғаффор Эсонбеков ва бошқа ёш сувчиларга ўзларининг тажрибаларини ўргатдилар, уларнинг уста сувчи бўлиб етишишларига ёрдам бердилар.

Ғўзаларни бегона ўтлардан ўз вақтида тозалаб туриш ва ғўзанинг ён шохларини чеканка қилишда Тошбуви Келесбоева, Ҳолон Бекбердиева, Олим Асқаров, Ҳуриниса Юсупалиева ва бошқа йигит-қизлар сидқидилдан меҳнат қилдилар. Улар ҳозир ҳам ишни тўхтатганлари йўқ.

Мен ўзим 20 йилдан бери механизатор бўлиб ишлайман. Трактор рулига биринчи ўтирганимда эндигина тўлиқсиз ўрта мактабни тугатган эдим. Кейин ҳам ишлаб, ҳам кечки мактабда ўқиб, билимимни оширдим. Менга район коммунистлари жуда катта ишонч билдириб, район партия комитетининг бюро аъзолигига сайлашди. Мана етти йил бўляптики, мен коммунистларнинг ишончини оқлаш учун ўз куч-қувватимни аямай меҳнат қилиб келяпман. Шу давр ичида ҳар хил тракторларда ишлашга тўғри келди. Механизатор сифатида шуни айтишим кераки, ҳозирги машиналар анча мукаммал ва бекамикўст ишлайди. Фақат уларга меҳр қўйиш ва сидқидилдан меҳнат қилиш керак.

Менга Т—28—Х,4 маркали чопиқ агрегати ва 14 ХВ-2,4 маркали тўрт қаторли пахта териш агрегати биркитилган. Бундан уч йил аввал уларни янги қабул қилган эдик. Шундан бери капитал ремонт қилмай, ишлатиб келяпман. Машиналарнинг жорий ремонтини ўзим бажараман. Бу машиналар иши долзарб кезларда ҳеч қачон тўхтаб қолган эмас, ҳамиша мукаммал ишлайди. Чопиқ тракторида ғўза қатор ораларини юмшатиш, суғориш эгатлар очиш, озиқлантириш, чеканка қилиш ва ғўзаларни дефолиация қилиш ишларини бажараман.

Ҳозир 14ХВ-2,4 агрегатини теримга тайёр қилиб қўйдим. Чунки биз механизаторларни халқимиз эъзозлаб «пўлат от суворийлари» деб айтишади. Деҳқоннинг оғирини енгил қилаётган бу машиналар ҳаммага хуш келади.

Мен кейинги йилларда шу агрегат билан ҳар мавсумда 200—210 тоннадан ошириб пахта терган бўлсам, бу йилги мавсумда терадиган пахтам 250 тоннадан кам бўлмайди деб мўлжаллаб турибман. Чунки янги «Тошкент-3» навли ғўза ҳозирнинг ўзидаёқ ўзининг анча серҳосил ва вилтга чидамли эканлигини кўрсатмоқда.

Биз август ойи охиригача ва сентябрнинг бошларида ҳам ғўза парваришини сира бўшаштирмай давом эттириш билан бирга, 5—10 сентябрдан кечикмай ғўзаларни дефолиация қилишни бошлаш ва 15 сентябрдан кечикмай карта четларида терим машинаси буриладиган майдончалар очиш ишларини туғаллашни мўлжаллаб турибмиз. Мен терган пахтани ташиш учун камида 10 та прицеп зарур бўлади. Бу прицеплар ҳам ҳозир тўлиқ тахт қилинган. Тегишли механизаторлар ажратилган.

Биз йиғим-терим мавсумига ҳамма нарсани олдиндан пухта тайёрлаб, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказиб 94 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан планда белгиланган 28,5 центнер ўрнига 35 центнердан хирмон кўтариб, областимиз пахтакорларининг 400 минг тонналик улкан хирмонига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Хидирбой МАВЛОНОВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг механизатори.

ТАРАДДУД

Қаерга борманг, қайси бир хўжалик раҳбари билан суҳбатлашманг, ҳамма август ойида қилинадиган ишлар — пахта йиғим-теримига тайёрлик кўрилаётгани, техника ремонти, эҳтиёт қисмлар ҳақида гапиради. Бу албатта бежиз эмас. Чунки, деҳқончиликда масъулиятли давр шу август ойидир. Қилинадиган ишлар кўп. Ўртачирчиқликларнинг ҳам ниятлари ҳосилдорликни ошириб, 70 минг тонналик хирмон кўтаришдан иборат. Бу ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Район пахтакорлари яхши ният билан меҳнат қилиб, асосий майдонларда олинган мажбуриятга яраша ҳосил етиштирмоқдалар. Лекин бу ҳамма иш жойида деган сўз эмас. Хўжаликларда 780 гектар кўнгил тўлмайдиган, ривожи паст ғўза бор. Бу қолоқ ғўзаларни қўшимча парвариш қилиш зарур.

Айрим хўжаликларда ғўзани вақтида суғормай чанқатиб қўйиш ҳоллари юз бермоқда. Натижада у шона ташлай бошлаган. Бундай ҳол «Партия XXII съезди» колхозида юз бермоқда. «Северний маяк» колхозида сув зовурга оқизиб қўйилган. Шу каби камчилик бошқа жойларда ҳам йўқ эмас.

Район хўжаликларида ҳали учинчи сув таралмаган аллақанча ер бор. Колхоз, совхозларда ғўзани культивация қилаётган тракторлар сони ҳам анча қисқариб қолган. Олдинлари 475 та трактор ишлаб турган бўлса, ҳозир 420 та трактор ишлаяпти.

Бу йил ўртачирчиқликлар 70 минг тонна пахтанинг 80 процентини машина билан териб олишга қатъий қарор қилганлар. Бунинг учун 520 та пахта териш машинаси ва бошқа терим агрегатлари бор. 410 та машина ремонтдан чиқариб қўйилган.

Ўтган йили ўртачирчиқликлар ғўзани ердан туриб ОВХ билан дефолиация қилиш тўғрисида яхши ташаббус бошлаган эдилар. Бу ташаббус ҳозир кенг ёйилиб боряпти. Бу йил ҳам улар ҳамма майдонлардаги ғўзани ОВХ билан дефолиация қилишмоқчи. Бунинг учун хўжаликларда 106 та ОВХ машинаси тайёрланмоқда.

Лекин ўтган йили ғўзани дефолиация қилишда баъзи камчиликларга йўл қўйилган, яхши пишмаган ғўзаларни дефолиация қилиш ҳоллари юз берган эди. Бу йил ана шундай камчиликларга йўл қўймаслик, дефолиантларни қанча миқдорда ишлатишни яхши белгилаб олиш зарур.

Районда йўлларни тузатиш, ремонт қилиш ишлари бирмунча дуруст, область йўл қурилиш бошқармаси ёрдами билан Ўртасарой йўли, Калинин номли совхоз билан Киров номли совхоз ўртасидаги йўл ва бошқа йўллар тузатиляпти. Лекин алоқа бўлимининг ишларидан мутлақо қаноатланиб бўлмайди.

— Биз, — деди Охунбобоев номли колхоз раиси М. Рўзиматов, — алоқа ходимларининг ваъдаларига ишонмайдиган бўлиб қолдик.

— Биз қанча минг сўм сарфлаб телефон станцияси қурдик. Алоқа ташкилотига ойига 240 сўм тўлаб турамиз. Лекин қанча-қанча телефон аппаратидан фақат иккитаси ишлайди, — деди Киров номли совхоз директори Ф. Муталов.

Районда шу каби бир талай камчиликлар бор. Лекин 70 минг тонналик хирмон кўтаришга бел боғлаган, асосий майдонларда мўл ҳосил учун пухта замин яратаётган район пахтакорларини август ойида ишни яна кучайтиришларига, кам-кўстларни бартараф этиб йиғим-теримга зўр уюшқоқлик билан етиб боришларига ишонса бўлади.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК

Яқинда Тошкент область пахта тайёрлаш трести ишлаб чиқариш кенгашининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда пахта тозалаш заводларининг раҳбарлари, пахта тайёрлаш пунктларининг мудирлари, техника контроли бўлими бошлиқлари, бухгалтерлар ва иқтисодчилар, бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг секретарлари иштирок этдилар.

Мажлис қатнашчилари «Трест коллективининг тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили биринчи ярмидаги иш якунлари ва 1973 йил учун олинган оширилган социалистик мажбуриятларни бажариш чоралари» ҳамда «Пахта тозалаш заводларини капитал ремонт қилиш ва 1973 йил ҳосили пахта хом ашёсини ўз вақтида қабул қилиш, яхши сақлаш ва қайта ишлаб чиқаришни таъминлаш ҳақидаги» масалаларни муҳокама қилдилар.

Кенгашда Тошкент область партия комитетининг секретари Н. И. Малихин ва Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министри В. Усмонов иштирок этдилар.

ФЕРМА ЮЛДУЗИ

Вақт алламаҳал бўлганига қарамай, Алима опа кўнгли тинчимай яна фермага йўл олди. Негадир бугун тарғилининг овқат ейишининг тайини йўқ. Бунинг устига сутни ҳам камайтириб юборди. У кетаётиб, мол боқар Ақл билан учрашиб қолди.

—Тинчликми, Алима? Бемаҳалда юрибсиз? — сўради молбоқар, ҳайрон бўлиб.

— Тинчликка тинчлик-куя, боя тарғилимнинг бироз мазаси бўлмай турганди. Шундан бир хабар олай, деб келдим.

— Эй, шундай денг. Мен ҳам ҳозир унинг олдидан келяпман. Яқиндагина мол доктори келиб, укол қилиб кетганди. Энди анча дуруст. Олдига ем қўйгандим, тамшаниб қолди...

— Хайрият-ей, — деди-да Алима опа гавмуш томон кетди.

Биз ҳикоя қилаётган Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхознинг жонкуяр сут соғувчиси Алима Алимбоева ўз касбига чин юракдан ихлос қўйганлардан. Уларнинг соғувчилик касбига ишлаб келаётганига ҳам ўн йилдан ошди.

Меҳнатсевар бу аёл кўпчилик ҳурматига сазовор бўлмоқда. Кўп йиллик иш тажрибасига эга бўлган Алима опа ўз навбатида ёшларнинг яқин маслаҳатдоши. Фермада меҳнат қилаётган кўпчилик соғувчилар бу касбнинг сир-асрорларини дастлаб ундан ўрганишган. Эндиликда уни изидан бораётган ёшлар илғорлардан қолишмай меҳнат қилмоқдалар.

Республикамизнинг донгдор сут соғувчиларининг ташаббусига қўшилиб меҳнат қилаётган моҳир сут соғувчи тўққизинчи беш йилликда ўз олдига катта мақсадларни қўйган. У беш йиллик план топшириғини тўрт йилда бажармоқчи. Ҳозирги кунга қадар у ҳар бир соғин сигирдан 1620 литрдан сут соғиб олди. Алима опа йил охиригача боқимидаги сигирлардан 36 тонна сут соғиб олиши керак. Етти ойда у 29,7 тонна сут соғиб катта ғалабага эришди.

К. МАШРАПОВА.

БАЙРОҚДОРЛАР

Озиқ-овқат саноати корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида иккинчи кварталда эришган муваффақиятлари учун Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Қўқон ва Фарғона мой-ёғ комбинатлари, «Ташкентвино» комбинати, 1-ПМК коллективларига СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги билан озиқ-овқат саноати ишчилари Касаба Союз Марказий комитетининг кўчма Қизил байроқларини беришга қарор қилинди. Тошкент областидаги «Қуйи Чирчиқ» боғдорчилик-узумчилик совхозига эса ана шундай байроқ шу йилнинг биринчи квартали якунига мувофиқ бериладиган бўлди.

КАНОП ЎРИМИ ҚИЗҒИН

Урта Чирчиқ районининг хўжаликларида янги каноп ҳосилини ўриш ва давлатга топшириш қизғин тус олмоқда. Охунбобоев номли колхозда ҳам бу иш уюшқоқлик билан олиб бориляпти. Суратда: ўртоқ Х. Дадашев бошлиқ бригадада каноп ўриш пайти.

А. Абалян фотолари.

АКТИВЛИКНИ ОШИРАЙЛИК

ЦЕХ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Бўлим партия ташкилоти ҳисобида 26 коммунист бор. Уларнинг аксарияти конкрет партия топшириғига эга. Коммунистлар ҳосилдорликни ошириш учун ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Партия ташкилоти уларнинг асосий диққат-эътиборини янги-янги резервларни қидириб топишга қаратмоқда. Оммавий-сиёсий, ташкилий, партиявий ишлар хўжалик ишлари билан боғлаб олиб борилаяпти. Шу туфайли ҳам партиявий ишда самарадорликка эришилмоқда.

Ўтган йили ҳар гектаридан 30 центнерга етказиб ҳосил олинди. Бу йил ҳам «1-Пискент» совхозининг иккинчи бўлими пахтакорлари ҳар гектаридан олинадиган ҳосилдорликни 32 центнерга етказишга, кам деганда 1 минг 100 тонна пахтани машиналар ёрдамида териб олишга бел боғлаганлар. Бу юксак вазифани бажаришда коммунистлар авангардлик қилмоқдалар.

Бўлим коммунистларининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган цех партия ташкилотининг секретари Зарифа Убайдуллаева беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида ўтган йилги эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, янги марраларни эгаллаш учун ўзаро социалистик мусобақани кучайтириш, коммунистларнинг активлигини янада оширишга алоҳида аҳамият берди.

Далаларда мўл ҳосил тўпланмоқда. Техника машина теримига шай қилиб қўйилди. Механизаторлар ўз агрегатларини сўнгги бор кўздан кечирмоқдалар.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар камчиликлар ҳақида ҳам тўхталиб ўтдилар. Цех партия ташкилоти дала меҳнаткашлари ўртасида оммавий, сиёсий, ташкилий ишларни янада кучайтириши керак. Дала шийпонларидан ана шу мақсадда фойдаланиш лозим. Агитаторлар ва сиёсий ташкилотчилар ўз суҳбатларида социалистик мусобақа якунларини ҳар бир деҳқон онгига тўла етказишга, илғорлар тажрибасини оммалаштиришга, мусобақа якунларини қиёсий таҳлил этишга алоҳида аҳамият беришлари керак. Деворий газеталар, жанговар варақаларни тез-тез чиқариб туриш лозим. Мусобақа ғолибларини ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириш меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим омили эканлигини унутмаслик керак.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан актив жамоатчи коммунистлардан Ҳолбуви Ўлмасова хотин-қизлар билан ишлаш масаласи тўғрисида гапирди.

— Бўлимимизда,— деди у, —илғор аёллар кўп. Лекин уларни КПСС сафига қабул қилиш жуда суст бормоқда.

Хусниддин Узоқов бўлимнинг биринчи бригадаси илғор звено бошлиқларидан. Коммунист Узоқов звеноси бу йил ўзаро социалистик мусобақада олдинда бормоқда. Далаларда ҳосил мўл бўлмоқда. Звено аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олишга сўз бердилар. Хусниддин ва унинг ҳамкасблари бундай марранн эгаллаш учун энг аввало меҳнатда, интизомда бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар. Йиғилишда сўзга чиққан Хусниддин Узоқов ана шулар ҳақида сўзлади.

— Кўп ҳолларда,— деди у, —сўзимиз билан ишимиз тўғри келмай қолади. Мажлисларда минбарга чиқиб, ундай қиламиз, бундай қиламиз, деб ваъда берамиз, топшириқ оламиз. Лекин кейинчалик бу ваъдаларимизни унутиб қўямиз. Бу коммунистга хос иш эмас. Бизнинг ҳар биримиз партиявий интизомни мустаҳкамлаш, ўзимизга топширилган иш учун масъулиятни кучайтиришимиз керак. Бир сўз билан айтганда ҳар биримиз актив ва ташаббускор бўлайлик.

«2-Пискент» совхозининг иккинчи бўлими пахтакорлари ҳам 588 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил етиштиришга бел боғлаганлар. Бу бўлим партия ташкилоти ҳисобида 30 коммунист бор. Цех партия ташкилотининг бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган партия ташкилотининг секретари Тўхтавой Ҳасанов ва музокараларда сўзга чиққан коммунистлар ҳисобот даврида амалга оширилган партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишларни таҳлил қилдилар, камчиликларни рўй-рост очиб ташладилар.

Ҳар икки ҳисобот-сайлов йиғилиши ҳам уюшқоқлик билан ўтди. Цех партия ташкилотларининг янги составлари сайланди. Бундан буён партиявий-ташкилий ишларни янада жонлантириш, хўжаликка раҳбарликни кучайтиришга қаратилган қарор қабул қилинди.

Ҳ. УБАЙДУЛЛАЕВ.

Ҳал қилувчи йил социалистик мусобақасига қўшилган Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг коллективи ишлаб чиқаришда қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда. Завод коллективининг бу ютуқларида социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид НУРИДДИНОВ бошлиқ прокат цехи оловкорларининг муносиб ҳиссаси бор. Суратда: бригада бошлиғи С. Нуриддинов.

В. Таран фотоси.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

КОММУНИСТ ҲИСОБОТИ

Колхоз ва совхозларда фан ва илғор тажриба ютуқлари қандай жорий қилинмоқда? Бу соҳада район қишлоқ хўжалиги бошқармаси мутахассисларининг деҳқонларга ёрдами қандай бўлаётир?

Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг бюро йиғилишларидан бирида ана шу масала кўрилди. Бу ҳақда район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи Тўлқин Мирёқубов ҳисоб берди. Кейинги икки-уч йил давомида колхоз ва совхозларда кўпгина янгиликлар ишлаб чиқаришга жорий этилди. Айниқса, ғўзани ерда туриб, қўл аппарати ёрдамида дефолиация қилиш кенг қўлланилмоқда. Ўтган йили 25 минг гектар майдондаги ғўза ана шу усулда дефолиация қилинди. Бунинг натижасида катта иқтисодий самара кўрилди. Машина теримн суръати кучайди. Ҳосилнинг салмоғи ҳам яхши бўлди. Бошқарма мутахассислари ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, янги ерлар очиш юзасидан ҳам қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Лекин шу билан бирга бюро йиғилишида ҳали айрим хўжаликларда фан ва илғор тажриба ютуқлари ишлаб чиқаришга сусткашлик билан жорий этилаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Алмашлаб экиш ҳамма ерда ҳам талабга жавоб бермайди. Деҳқончилик маданиятини тинмай ошириб бориш керак. Бюро йиғилишида ана шу соҳада қишлоқ хўжалиги бошқармаси мутахассисларининг ролини ошириш, уларнинг масъулиятини кучайтириш юзасидан тадбирлар белгиланди.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ОЛДИДАН

Ўтган ўқув йилида партия, комсомол сиёсий маорифи шохобчаларидаги машғулотларда 220 киши иштирок этди. Улар назарий семинарлар, сиёсий мактабларда ўз малакаларини оширдилар. Колхоз партия ташкилоти айниқса кадрларнинг иқтисодий ўқувига алоҳида аҳамият берди. Иқтисодий ўқувда колхоз раҳбарлари, бригада бошлиқлари, звено бошлиқлари ва мутахассислар қатнашиб, ўз малакаларини оширдилар.

Сиёсий тўгарак машғулотларида партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатининг моҳиятини кенг кўламда тушунтириш, КПСС XXIV съезди қарорларининг моҳиятини ҳар бир тингловчи онгига сингдириш, айниқса ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССРнинг 50 йиллиги тўғрисида қилган докладининг моҳияти кенг тушунтирилди.

Бўка район партия комитети бюро йиғилишида «Ленинизм» колхози партия ташкилоти секретари Б. Султоновнинг янги ўқув йилига тайёргарлик соҳасидаги ҳисоботи эшитилганида юқоридаги ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам кўрсатиб ўтилди. Айрим хўжаликларда ўқув йилининг якунлари муҳокама этилмаган. Ўтказилган машғулотларнинг самарадорлиги таҳлил қилинмаган. Сиёсий ўқув машғулотларига қатнашмаган тингловчиларга танбеҳ берилмади. Колхоз партия ташкилоти янги ўқув йилига тайёргарлик юзасидан ҳалигача тадбирларни ишлаб чиққани йўқ. Пропагандист кадрларни танлаш ва уларни тайёрлашга эътиборни кучайтириш керак. Янги ўқув йилида партия, комсомол сиёсий маориф шохобчаларида машғулотларнинг юксак савияда ўтиши учун ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўриш лозим.

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИЛАР

Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхози партия ташкилоти қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида оммавий-сиёсий ташкилий-тарбиявий ишларни кучайтиришга ва шу йўл билан далада ишлаётганларининг меҳнат унумдорлигини оширишга катта аҳамият бермоқда. Хўжаликда 16 сиёсий ахборотчи бор. Сиёсий ахборотчилардан айниқса, З. Бекмуҳамедов, М. Миралиев, М. Мирзабоев каби ўртоқларнинг дала шийпонларида ўтказаётган суҳбатлари колхозчиларга манзур бўлмоқда. Улар ўз суҳбатларида қишлоқ хўжалиги илғорлари тажрибасини оммалаштиришга алоҳида аҳамият бермоқдалар.

Хўжаликда оммавий-сиёсий ишларни жонлантириш ишига раҳбарлар ва мутахассислар ҳам жалб этилмоқда. Жумладан, колхоз раиси А. Назаралиев, бош бухгалтер И. Неъматов, экономист Х. Ғофуров сингари ўртоқларнинг «Мажбуриятларни бажариш муқаддас бурч», «Мўл-кўл ва арзон маҳсулот етиштириш» ҳақидаги суҳбатлари кўпчиликка манзур бўлди.

Сиёсий ташкилотчиларнинг фаолияти ҳам партия ташкилоти диққат марказида турибди. Сиёсий ташкилотчилардан Х. Муҳиддинов, М. Мавлонов, Р. Маҳмудов, Р. Хусанов ва бошқа ўртоқлар ўзларига бириктилган хонадонларда тез-тез бўлиб турадилар. Суҳбатлар уюштирадилр.

Колхоз партия ташкилоти сиёсий ахборотчилар ва сиёсий ташкилотчилар малакасини оширишга эътибор бериб, семинарлар ташкил этади. Партия бюроси йиғилишида уларнинг ҳисоботини эшитиб туради.

РЕСПУБЛИКАМИЗ бўйлаб

МУБОРАК ЗАВОДИ ОЛТИНГУГУРТ БЕРА БОШЛАДИ

МУБОРАК. (Қашқадарё области). Қарши чўлининг Шимоли-ғарбий қисмида қурилган Муборак газ олтингугурти заводида биринчи маҳсулот олинди. Бу район замини таркибида серо-водород кўп бўлган табиий газга бой. Бу газ аралашмаси одатдаги ишлаб чиқаришлар учун зарарли ҳисобланар эди, энди бўлса камёб олтингугурт моддасини олиш учун асосий хом ашё бўлиб қолди.

Ҳозир завод шимолий Муборак кони газидан олтингугурт олмоқда. Айни вақтда Ўртабулоқ конидан бошланган 80 километрлик газ қувурини ёткизиш тугай деб қолди. Бу ердан олинадиган газ таркибида жуда кўп — 6,3 процент олтингугурт аралашмаси бор. Ўртабулоқ кони заводга хом ашё етказиб берувчи асосий кон бўлади.

Муборак заводи бир йилда 120 минг тонна олтингугурт ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Корхона маҳсулотининг таннархи — мамлакатда энг арзондир.

ЯНГИ ОТАРЛАРГА—ЭНГ ЯХШИ ЯЙЛОВЛАР

ТЕРМИЗ. Сурхондарё областидаги «Сайроб» ва «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозларида баҳорда туғилган қўзилардан қоракўл қўйларнинг янги отарларини тузиш иши ниҳоясига етказилди. Бу ерда 36 та чўпонлар бригадаси ташкил этилди. Отарлар тажрибали чўпонларга топширилмоқда. Қўйларга суғориш жойлари яқин бўлган энг яхши ўтлоқлар ажратилмоқда.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ МУСОБАҚАСИ

НУКУС. Бу ерда Қорақалпоғистон шоирлари ва бахшилари санъатининг иккинчи кўриги бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган талантларнинг катта мусобақасига автоном республикасининг барча районларидан шоирлар ва қўшиқчилар келди.

Жюри ва кўпдан-кўп тингловчилар Тахиатош шаҳридан келган Обилбой Одилбоевга, Амударё районидан келган Худайберган Ўтегеневга ғолиблар унвонини берди. Энг яхши бахшилар орасида кўрикнинг жуда ёш қатнашчиси мўйноқлик Қалжон Иброҳимова ҳам бор эди. Шуманайлик Жумабой Бозоровга энг яхши қобизчи номи берилди. У «Шаҳриёр» қорақалпоқ достонидан парча ижро этди.

«ЎЗБЕКИСТОН, МАФТУНИНГМАН»

БУХОРО. Областнинг Ромитон район марказидаги болалар кутубхонасида очилган виставка «Ўзбекистон, мафтунингман» деб аталади. Виставкага қўйилган китоб ва брошюралар жонажон ўлка ҳақида ҳикоя қилади. У ерда энг ёш қишлоқ китобхонларининг чизган расмлари ҳам бор. Болалар колхоз қишлоқлари, далалар, мактаб, боғлар,— хуллас, ўзларини ўраб турган, ўзлари яшаб ўқиётган, ўсаётган жойларнинг суратларини олишган.

(ЎзТАГ).

Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикасида тажрибали ишчилар билан бир қаторда комсомол ёшлар ҳам зўр кўтаринкилик билан ишлаб, беш йиллик шахсий топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар. Сиз ушбу суратда айни кунларда 1974 йил ҳисобига ишлаётган попоп цехининг илғор тикувчиларидан Собиҳа Мираҳмедова ва Назифа Азизоваларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

САНАТОРИЙ ВА ПАНСИОНАТЛАР

Олмалиқ кон-металлургия комбинатида меҳнат шароитини яхшилаш, соғломлаштириш ишларига ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. Шу мақсадлар учун тўққизинчи беш йилликда тўрт миллион сўм сарфланади.

Ўтган йили корхона ишчи ва хизматчиларидан 4 минг киши меҳнат отпускасини маҳаллий ва марказий санаторийларда ўтказган эди. Бу йил ҳам кўпчилик путёвкалар билан таъминланди.

Шуниси қувончлики, корхона эндиликда курортбоп жойларда ўзининг санаторий ва пансионатларига эга. Бу йил Кавказ, Трусковецк ва Подмосковьеда ана шундай шифохоналар учун қурилишлар олиб борилди. Бунинг учун бир миллион сўмлик маблағ ажратилди.

БУРЧГА САДОҚАТ

«Партиянинг ҳар қандай топшириғини садоқат билан бажараман, ўзимни меҳнатда кўрсатаман».

Алимбек ака Бекжонов бундан ўн олти йил илгари КПСС сафига қабул қилишларини сўраб ариза берганида ана шундай сўзларни ёзган эди.

Орадан йиллар ўтди. Алимбек ака чиндан ҳам коммунист деган номни ўзининг фидокорона меҳнати билан оқлаб келмоқда...

Эрта баҳор кезлари эди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кенгайтирилган йиғилишида чорвачиликни янада юксалтириш, бунинг учун эса ем-хашак тайёрлашни кучайтириш масаласи муҳокама этилди. Беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида 2468 тонна ўрнига 3700 тонна дағал хашак жамғариш, озуқабоп экинлардан ҳам мўл ҳосил етиштириш мажбурияти олинди. Махсус ем-хашак бригадаси тузилди. Ана шу бригадага Алимбек ака Бекжоновни бошлиқ қилиб тайинладилар. Бундан ташқари унинг зиммасига йилқичилик фермасига мудирлик қилиш вазифаси ҳам юклатилган эди.

Коммунист Бекжонов кўпчиликнинг ишончини оқлаш учун астойдил ишга киришди. Энг аввало меҳнатда, интизомда ўзи бошқаларга намуна бўла бошлади. Бригададаги ҳар бир колхозчи зиммасига конкрет мажбурият олди. Техника ва ишчи кучларидан омилкорлик билан фойдаландилар. Барча имкониятлар ишга солинди. Натижада йиллик хашак тайёрлаш плани ошириб бажарилди.

— Тадбиркор Алимбек ака ўз зиммасига юклатилган иккинчи вазифани ҳам муваффақиятли уддалаяпти,— дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Алиқулов. Бу йил йилқичилик фермасида от ва биялар парвариши ҳар қачонгидан ҳам яхши йўлга қўйилди. Бийлардан кўплаб қимиз соғиб олинди. Йилқичилик фермаси аъзолари давлатга 18 тонна қимиз етказиб бериш юзасидан зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун курашмоқдалар.

Ярим асрдан ошиқроқ умр кўрган Алимбек ака Бекжоновни ҳамқишлоқлари ниҳоятда ҳурмат қиладилар. Чиндан ҳам шундай. Алимбек ака эсини танигандан буён шу колхозда ишлайди. Хўжалик экономикасини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. У оддий колхозчиликдан, бош бухгалтерликкача, ферма мудирлигигача бўлган йўлни босиб ўтди.

Алимбек ака ўз иш фаолияти даврида шогирдлар тайёрлашга ҳам жиддий эътибор беради. Ҳозир колхозда бош бухгалтер, бухгалтер ёрдамчиси бўлиб ишлаётган Ф. Ўсерқулов, Қ. Қорабоев каби ўртоқлар унинг шогирдидир.

Колхоздагилар Алимбек ака Бекжоновни сиёсий ташкилотчи сифатида ҳам танийдилар. У КПСС XXIV съезди қарорларининг моҳиятини колхозчилар орасида кенг кўламда тушунтириб, агитация-пропаганда ишларини жонлантиришда, илғор усулларни, тажрибаларни оммалаштиришда, социалистик мусобақанинг самарадорлигини оширишда колхоз правлениеси ва партия ташкилотига яқиндан ёрдам бериб келмоқда.

Яқинда колхоздаги сиёсий ташкилотчилар ва сиёсий ахборотчиларнинг семинар кенгаши бўлиб ўтди. Ана шунда Алимбек аканинг тажрибаси бошқаларга ибрат қилиб кўрсатилди.

Алимбек ака ҳаёт билан ҳамнафас, қадамба-қадам иш олиб боради,—деди уни таърифлаб колхоз партия ташкилотининг секретари Алиқулов,— унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатлари ҳамда Францияга қилган визити тўғрисида ўтказган суҳбатларидан колхозчилар мамнун бўлдилар.

Коммунист Алимбек ака Бекжонов колхозчиларнинг ҳурматини оқлаш учун бундан буён ҳам астойдил меҳнат қилишга бел боғлаган.

А. АСИЛОВ.

Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхози.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ЯНГИЙЎЛДА МАКТАБЛАР РЕМОНТИ КЕЧИКТИРИЛМОҚДА

Мактабларда биринчи қўнғироқ чалинадиган кунлар узоқ эмас. Бахтиёр фарзандларимиз китоб-дафтарларини қўлтиқлаб илм даргоҳларига йўл оладилар. Мактаб бинолари шайми? Барча мактабларда ўқув машғулотларини ўз вақтида ва уюшқоқлик билан бошлаш учун тайёргарлик кўриб қўйилганми?

Янгийўллик халқ назоратчилари яқинда ана шу масала билан қизиқдилар. Маълум бўлишича бу йил райондаги 61 мактабдан 21 таси капитал ва 40 тасини эса жорий ремонтдан чиқарилиши планлаштирилган экан.

Бироқ, ремонт ишлари кўнгилдагидек эмаслиги маълум бўлиб қолди. Ачинарлиси шундаки, ҳалигача бирорта мактабда ҳам капитал ремонт ниҳоясига етказилмаган. Ваҳоланки, район халқ маорифи бўлими томонидан берилган маълумотга кўра 10 та мактабда капитал ремонт, 23 мактабда эса жорий ремонт амалга оширилди, деб кўрсатилган эди.

Капитал ремонт учун ажратилган маблағлар ва сотиб олинган қурилиш материалларидан асосан қўшимча синф хоналари, устахоналар ва бошқа қурилишларни амалга оширишда фойдаланилмоқда.

Бунинг устига бир қатор қўшимча синф хоналари типовой лойиҳасиз қурилмоқда. Қурилишнинг бориши устидан ҳеч қандай техника назорати ўрнатилмаяпти. Маблағлар кўплаб объектларга сочиб юборилганлиги сабабли қурилиш ишлари уч-тўрт йиллаб чўзилиб кетмоқда.

Кўпгина мактабларда синф хоналарининг поли қилинмаган. 15 та мактабда синф хоналарининг шифтларига картон қоғозлар қоқиб қўйилибди, ёки бўлмаса қуруқ шувоқ қилиб қўйилган, оқланмаган. 45-мактабда конференция ва спорт зали ўртасида тўсиқ йўқ. Яхшигина жиҳозланган хона бор бўлишига қарамасдан технология жиҳозлари йўқлиги сабабли ошхона ишламайди. Бундай камчиликлар бошқа мактабларда ҳам учраб туради.

Халқ назоратчилари текширув ўтказган 18 та мактабнинг ҳаммасида ҳам дераза ойналарида синиқлар борлиги, кўпгина синф хоналаридаги ёзув доскалари шикасталиги, улар фойдаланишга тайёр эмаслиги маълум бўлди. Оқлаш, мойлаш, сингари майда-чуйда ремонт ишларини асосан ўқитувчилар ва хизматчиларнинг ёрдамида амалга оширилмоқда.

Етарли миқдорда маблағ ажратилган бўлишига қарамасдан ремонт учун деб ўқувчиларнинг ота-оналаридан пул йиғиш ҳоллари ҳам рўй берган. Бу гап 45-мактаб маъмуриятига тааллуқлидир.

Ҳалигача 19 мактаб биносини жорий ремонт қилиш тугалланмаган. Нега? Ремонт учун керакли материаллар етишмаяптими? Асло ундай эмас. Текшириш вақтида район халқ маорифи бўлимининг омборида 105 кубометр тахта, 286 килограмм мойли бўёқ, 750 килограмм алиф ва бошқа ҳаммаси бўлиб 10 минг 331 сўмлик қурилиш материаллари борлиги аниқланди. Бунинг устига капитал ремонт учун ажратилган материаллар ҳисобидан 10 14-мактаблар радиолаштирилиб, 7190 сўм сарфланган.

Район халқ маорифи бўлими мактабларнинг ремонти учун ажратилган қурилиш материалларидан тўғри фойдаланилиши устидан етарли назорат олиб бормаяпти. Бундан фойдаланган айрим мактабларнинг раҳбарлари давлат мулкининг талон-торож қилинишига бефарқ қарамоқдалар. Масалан, 13-мактабга 25 минг дона пишиқ ғишт келтирилган эди. Бироқ, кўп ўтмай, бу ғиштларнинг бир қисми эгри қўллар томонидан «сув қилиб» юборилди.

Райондаги 28-мактабда ҳам тартибсизликлар бор. Бу ерга келтирилган қурилиш материаллари мактаб хўжалик бўлими мудирининг уйида сақланмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган область халқ контроли йиғилишида Янгийўл район халқ маорифи бўлими фаолиятидаги рўй бераётган ана шу камчиликлар очиб ташланди. Халқ назоратчилари бу камчиликларнинг келиб чиқиш сабабларини таҳлил қилиб бердилар. Халқ маорифи бўлимининг мудири Тошматов зиммасига йўл қўйилган ана шу камчиликларни тезда тугатиш учун зарур тадбирлар кўриш ва бу тадбирларнинг самараси ҳақида комитетга ахборот бериш топширилди.

Шунингдек 13-мактабда пишиқ ғиштларнинг талон-тарож қилиниб юборилиши сабабларини атрофлича ўрганиш, айбдорларни жавобгарликка тортиш кўрсатиб ўтилди.

Область халқ маорифи бўлими раҳбарларининг диққат-эътибори Янгийўл районидаги мактабларни ремонт қилиш ва капитал қурилиш ишларининг боришини етарли назорат қилмаётганликларига қаратиб ўтилди.

Дарҳақиқат, сентябрь эшик қоқмоқда. Шошилиш керак! Халқ ва давлат манфаатлари шуни талаб этади.

КАСБИНИ УЛУҒЛАЁТГАНЛАР

Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозида Дадажон ака Ҳолмирзаевни кўпчилик ҳурмат қилади. Мана сувчилик қилганига ҳам 15 йилдан ортиб қолди. Бу йил у ишлаётган 2-бригада 25 ўрнига 35 центнердан «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олган. Шунга яраша иш кетяпти.

Сув танқислигини енгиш учун деҳқонлар янги тажрибаларни ишга солишди. Аввалги йиллари ғўзани суғоришда чимдан кўпроқ фойдаланилар эди. Бу эса қанча-дан-қанча ишчи кучини, юк машиналарининг вақтини олар эди. Бу йил эса чим ўрнига полиэтилен пленкаларидан фойдаланилди. 30-35 сантиметр ҳажмдаги пленкалар қирқилиб ариқ бошларига ётқизилди. Кейин сув таралди. Шу сабабли кўпгина карталардаги ғўзалар чанқаб қолмасданоқ сув ича бошлади.

Колхоз пахтазорлари асосан қиялик ерларга жойлашган. Сувчилар тажрибали бўлиши керак. Агар суғориш агротехникасига тўла риоя этилмаса қатор ораларига сув кўп таралиб, анчагина майдондаги ниҳолларни пайҳон қилиш ҳеч гап эмас. Ғўзага жилдиратиб сув тараган деҳқон ютади. Бир картада камида уч кун, тўрт кун сув оқиши, сўнгра эса бошқа карталарга таралиши керак. Дадажон Ҳолмирзаев ана шунга эътибор беряпти. Шу сабабли қисқа вақт ичида паст ғўзалар олдингиларга етиб қолди. Қониб сув ичган ниҳоллар кундан-кунга ҳосилга-ҳосил қўшяпти. Бўтахон Расулов ва бошқа сувчилар ҳам қияликлардаги ғўзаларни жуда эҳтиётлик билан суғоришиб, колхозчилар ишончини оқлашмоқда.

Механизаторлар ҳар кундан унумли фойдаланишга, кўпроқ майдонни культивациядан чиқариб, озиқлантиришга ҳаракат қилишяпти. Мамадали Давлатов, Пўлат Жуманов каби тиниб-тинчимас механизаторлар ишлаётган пайкаллар беғубор ўсмоқда. Улар ўз имкониятларини тўла ҳисоблаб чиқиб, ой охиригача ғўзани комплекс яна икки марта ишловдан чиқаришга бел боғлашган.

— Сувчи ва механизаторлар ўртасида, — дейди колхоз раиси Эргаш Бойматов, — меҳнат интизоми анча мустаҳкамланди. Уларнинг ишга бўлган муносабати ўзгарди. Ҳамма топширилган вазифани сидқидилдан бажаришга ҳаракат қилмоқда. Партия ташкилоти, маъмурият, бригадаларда кундалик ва беш кунлик иш якунларини кўриб чиқиб илғорларнинг тажрибаларини кенг ёймоқда. Деҳқонларимиз ўсишдан орқада қолаётган карталарни олдингилар даражасига етказиб олиш йўлида жон-фидолик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

М. ҒОЗИЕВ.

СИЛОС БОСТИРИШ ҚИЗҒИН

МАККАЖЎХОРИ тўйимли озуқа бўлиб, чорва молларининг рационида муҳим ўрин тутади. Областимиз хўжаликларида бу йил маккажўхоридан айниқса мўл ҳосил етиштирилаётир. Колхоз ва совхозларда маккажўхоридан силос бостириш ишлари қизғин боряпти. Янгийўл районидаги Жданов номли колхоз аъзолари ҳам маккажўхори ҳосилини йиғиб олиш ва силос бостириш ишларини конвейер усулида ташкил қилдилар. Колхознинг Т. Ҳайдаров бошлиқ бригадаси 79 гектар ерда мўл ҳосил етиштирди. Суратда: бригада даласида макажўхори ўриш пайти.

А. Абалян фотоси.

ШОФЁРЛАР ВАХТАДА

Ҳал қилувчи йилда «Главташкентстрой»нинг 7-автобазаси коллективи халқ хўжалик юкларини манзилга муддатида ташиш борасида яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Бу ерда етти ойлик план топшириқлари анча илгари ортиги билан бажарилди. Қувончли ютуқларга эришишда ўзаро социалистик мусобақани намунали йўлга қўйиш ҳамда меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш муҳим роль ўйнади.

Айни кунларда автобазанинг ҳар бир аъзоси «Зарбдор йилда зарбдорчасига меҳнат қиламиз!» шиори остида ишлаб кунлик нормани 1,5—2 ҳиссага етказиб адо этмоқда. Бу коллектив меҳнат натижасини самарали бўлишига олиб келмоқда. Масалан, меҳнат унумдорлиги ҳар бир ишчи ҳисобига 3,2 процент ортди.

Автобаза маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган ишчиларни ҳар кварталда кўпчилик иштирокида 50 сўмдан 100 сўмгача пул мукофоти билан тақдирлашмоқда. Илғорларнинг иш тажрибаларини ҳамкасблари ўртасида кенг ёйишга катта аҳамият берилмоқда.

Автобазада жами 16 та бригада бўлиб, булардан 12 таси шофёрлар, тўрттаси эса ремонтчилардан ташкил топган. Шофёрлар бригадаси асосан 2 ва 4-Қорақамиш массивига юк етказиб беради. Ўтган 7 ой мобайнида улар планга қўшимча 589 та машина ортиқ юк ташидилар. Бу ютуқларда айни кунларда 1974 йил ҳисобига юк ташиётган М. Зуфаров, В. Середин, И. Пименов ва Н. Хрулин каби шофёрларнинг ҳиссаси катта.

Илғор шофёрлар ҳақида гапирганда 3-бригадага бошчилик қилаётган А. Асирянинг хизматларини алоҳида таъкидлаш лозим. Кўп йиллардан буён ҳалол меҳнат қилиб, бой тажриба тўплаган бу илғор шофёр социалистик мусобақани қизғин тус олишига муносиб ҳисса қўшмоқда. У яқинда кўпгина илғор автохўжаликларда бўлиб, бой тажрибаларни ўрганиб қайтди. Айни кунларда ўрганганларини ҳамкасблари билан баҳам кўрмоқда. Шунинг учун ҳам автобаза шофёрлари 1973 йил учун қабул қилган социалистик мажбуриятларни зиёдаси билан бажарамиз, дейишмоқда.

А. ФОЗИЛОВ,
Ф. ИСАЕВ.

ПЕШҚАДАМ КОЛЛЕКТИВ

Роза Ким бошлиқ бригада Бекободдаги тикув фабрикасининг энг илғор коллективларидан. Мазкур биргадада 40 дан ортиқ чевар бир оила фарзандларидек ҳамжиҳатликда ишлаб, ойлик, квартал планларини ошириб бажаришга эришмоқда. Уларнинг кўпчилиги Тошкент тўқимачилик комбинатининг ташаббускор ишчилари Лидия Казанцева ва Евгения Губиналарнинг ватанпарварлик ҳаракатига қўшилишган. Масалан, беш йилликни тўрт йилда бажариш учун меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Ш. Нуриддинова, Т. Ли, Ю. Муҳаммаддиёрова каби зарбдорлар шу кунларда 1974 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар. Шунинг учун ҳам бу илғор бригада ишчилари икки йилдан буён фабриканинг кўчма Қизил байроғини қўлда сақлаб келмоқдалар.

Фабрика бўйича ҳам етти ойлик план ортиги билан адо этилди. Пландан ташқари юз минг сўмликдан ортиқ маҳсулот реализация қилинди. Фабрика коллективининг бу муваффақиятларида Роза Ким бошлиқ бригада меҳнатсеварларининг муносиб ҳиссаси бор.

С. БОИМУРОДОВ.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Мастура Олимова Калинин районидаги Карл Маркс номли колхознинг сут-товар фермасида уч йилдан бери сут соғувчи бўлиб ишлайди. Дастлабки даврларда у бирмунча қийналган бўлсада, лекин ҳамкасблари Мавжуда Ҳожиева, Фарида Аъзамовалардан сут соғиш йўлларини ўрганди. Ўз боқимидаги 18 бош сигирни яхши парваришлаб, кўп сут соғиб олишга киришабошлади.

— Сигирнинг сути тилида, деган сўз бежиз айтилмаган, — дейди Мастура. — Маккажўхори сигирлар учун жуда яхши озуқа. Лекин сигирларга бошқа хил озуқаларни ҳам бериш зарур. Ҳозир бир рационга 40 килограммдан силос, 15 килограммдан сенаж, 5 килограмм беда ва бошқа ем-хашакларни ҳам киритганмиз. Рационни янада бойитиш чоралари кўрилмоқда. Шунинг учун ҳам фермамиздаги ҳар бир сигирдан мўл сут соғиб олинмоқда.

Мастура Олимова шу райондаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозининг донгдор сут соғувчиси Мунаввара Исҳоқованинг ташаббусига қўшилиб, беш йиллик планни тўрт йилда бажариш учун курашмоқда. Мастура бу йил ўз боқимидаги ҳар бош сигирдан планда белгиланган 2400 килограмм ўрнига 3500 килограммдан сут соғиб олиш ва жами йил охиригача 63 тонна ўрнига 87 тонна серқаймоқ сут соғиб олишга аҳд қилган.

М. Олимова ўзининг шарафли меҳнати учун район комсомол комитетининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди. Колхоз правлениесининг пул мукофотларини олишга муваффақ бўлди. Энг қувончлиси шуки, уни яқиндаКПСС аъзолигига кандидат қилиб қабул қилишди.

Хўжаликда М. Олимова каби меҳнатсеварлар анчагина бор. Шу сабабли фермадаги 240 бош соғин сигирдан йил охиригача 735 тонна сут соғиб олиш мажбурияти олинган. Сут етиштириш бўйича ярим йиллик план муддатидан олдин ошириб адо этилди. Ферма бўйича 292 бош бузоқ олиниб, план ошириб бажарилди. Бузоқлар ҳозир яхши ўсмоқда.

Хўжаликда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда ёш коммунист М. Олимованинг ҳам ҳиссаси катта бўлмоқда.

Р. ҲАКИМОВА,
Е. УМАРОВ.

Районнинг донгдор кишилари

«Меҳнатга шон-шарафлар» фахрий китобининг дастлабки варақлари очилди. Чиндан ҳам Ўрта Чирчиқ район донгдор кишилари номлари бу китобдан бирин-кетин ўрин ола бошладилар.

Моҳир тракторчи Асқар Тоғаев ҳақидаги маълумот дастлабки варақка ёзиб қўйилди. Моҳир механизатор 40 йил мобайнида шу шарафли касбда меҳнат қилди. Бу орада у кўпгина йигит-қизларга устозлик қилиб, ўзининг бой тажрибаларини улар билан баҳам кўрди.

Райондаги донгдор «Полярная Звезда» колхозининг раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ким Пен Хва ҳам китобдан муносиб ўрин олди. Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг яна бир неча илғори номи зарҳал ҳарфлар билан ёзилади.

СУТ КЎПАЙМОҚДА

БЎКА. (Тошкент области). (ЎзТАГ). Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози йил бошидан бери давлатга пландан ташқари икки юз центнердан ортиқ сут сотди. Қимматли маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошириш туфайли эришилди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан 224 литр ортиқ бўлди ва 2042 литрга етди. Улкис Шукурова билан Муҳаббат Абдуллаева ҳар бир сигирдан 2,5 минг литрдан сут соғиб олишди.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

МИЛЛИЙ ОЗОДЛИК ҲАРАКАТИ ВА УНИНГ ЕТАКЧИ КУЧЛАРИ

Ҳозирги вақтда халқаро майдонда тинчлик, тараққиёт ва социализм кучлари ўсиб бораётганлиги давримизнинг асосий хусусиятларидан биридир. Бу кучлар дунёни социал янгилаш жараёнини секинлаштиришга ҳамда халқларнинг озодлик ва мустақиллик учун курашини тўхтатишга жон-жаҳди билан уринаётган империалистик реакцион кучларга қарши тобора мустаҳкам ва ишончли қалқонга айланмоқда.

Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари империалистик кучларга қарши курашда тобора муҳим роль ўйнамоқдалар. Бу мамлакатлардаги миллий озодлик революцияларининг қудратли тўлқини садолари остида жаҳон мустамлакачилик системаси емирилди ва инқирозга юз тутди. Эндиликда ўнлаб ёш миллий давлатлар сиёсат майдонига чиқдилар. Юз миллионларча кишилар ҳақоратдан, ўзларини заиф ва ҳуқуқсиз деб ҳис этиш туйғуларидан халос бўлдилар. Бироқ, бу мамлакатлар сиёсий жиҳатдан мустақилликка эришган бўлсалар-да, ҳали иқтисодий жиҳатдан империализмга қарам бўлиб келмоқдалар. Шунинг учун ҳам иқтисодий жиҳатдан империалистик мамлакатлар қарамлигидан қутулиш бу мамлакатлар олдида турган энг муҳим проблемадир.

Янги мустамлакачилик деб аталаётган хатарли, душман куч уларнинг иқтисодий мустақилликка эришиш йўлига ғов бўлиб турибди. Янги мустамлакачилик—ривожланиб бораётган мамлакатларни сиёсий жиҳатдан кўпроқ империализм назоратига олиш ва иқтисодий жиҳатдан эксплуатация қилишни таъминлаш йўли билан ўз ҳукмронлигини сақлаш мақсадида амалга оширадиган иқтисодий, сиёсий, шунингдек ҳарбий ва идеологик тадбирлар системасидир.

Халқ оммасини активлаштириш, пролетариат ва деҳқонларнинг ролини ошириш, меҳнаткаш ёшларни, студентларни, зиёлиларни, шаҳарлардаги аҳолининг ўрта табақаларини, армиядаги демократик доираларни, барча ватанпарвар, илғор кучларни жипслаштириш — миллий юксалиш ва социал тараққиёт вазифаларини ҳал этиш, янги мустамлакачилик кирдикорларига қаттиқ зарба бериш йўлидир.

Ҳозирги вақтда Осиё ва Африка аҳолисининг кўпчилигини ташкил этган деҳқонлар позицияси тўғрисидаги масала ғоят кескин тарзда қўйилмоқда. Бу мамлакатларда иқтисодий фаолиятда қатнашаётган аҳолининг 60 процентидан тортиб 80 процентгача бўлган қисми қишлоқ хўжалик ишлари билан машғулдир. Лекин, бу одатдагидек, стихияли куч бўлиб, унга шундан келиб чиқадиган иккиланишлар, идеология ва сиёсатдаги барча қарама-қаршиликлар хосдир. Бу деҳқонларнинг жуда катта қисми кишини тасаввур қилиб бўлмайдиган даражада ҳозирга қадар қашшоқлик ва ҳуқуқсизлик, ҳали тугатилмаган феодал, ҳатто феодализмга қадар бўлган муносабатлар сақланиб қолган шароитда яшамоқда. Феодал ва ярим феодал муносабатлар Арабистон ярим ороли, Жануби-Шарқий, Осиё, Яқин Шарқ ва Шимолий Африка мамлакатларида ҳукмронлик қилмоқда. Уруғчилик — жамоа укладлари Африканинг марказий қисмида сақланиб қолган. Нисбатан тараққий этган мамлакатларда (Ҳиндистон, Покистон, Малайя, Филиппин) компрадор ва миллий буржуазия томонидан ерни ижарага бериш кенг тарқалган, шу сабабли қишлоқ хўжалигида капиталистик муносабатлар ривожланмоқда.

Ҳиндистон коммунистик партияси миллий кенгашининг раиси Ш. А. Данге коммунистик ва ишчи партияларининг Москвадаги кенгашида (1969 йил) қилган докладида кўрсатиб ўтишича, Ҳиндистонда реакцион кучлар қишлоқда бадавлат деҳқонлар ва капиталистик ер эгалари қатламини вужудга келтиришга интилмоқдалар. Қишлоқда катта таъсирга эга бўлган бу қатлам камбағал деҳқонларга ва қишлоқ хўжалик ишчиларига ҳужум қилиб, уларнинг бирлигига путур етказишга уринмоқдалар.

Кўриниб турибдики, антифеодал ва антиимпериалистик курашда деҳқонларнинг турли табақаларининг ижтимоий онги бир хил эмас. Шунинг учун ҳам ишчилар синфи ва унинг революцион авангарди бўлган коммунистик ва ишчи партиялари турли категориядаги деҳқонларнинг характери ва психологиясини тўғри ҳисобга олиши катта аҳамиятга эгадир. Революцион партиялар деҳқонларнинг кенг оммасини ўз томонига жалб қилиб, ишчи ва деҳқонлар ҳаракатини жамиятни тубдан қайта қуриш учун, мустамлакачиликка қарши революцияни социал революцияга айлантириш учун ягона революцион оқимга бирлаштирмоқдалар.

«Меҳнаткаш деҳқонлар, — дейилади Москва кенгашининг Асосий ҳужжатида, — катта революцион имкониятларга эгадир. Улар империализмга қарши халқларнинг миллий озодлиги учун, ёш давлатларнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашда актив қатнашмоқдалар. Коммунистлар деҳқонлар оммаси ўртасида ўз ишларини кучайтириб, улар орасида пролетар идеологиясини ёймоқдалар». Миллий озодлик курашининг ҳамма босқичларида ишчилар синфининг пролетар бўлмаган омма, яъни ўрта ва оралиқ табақа билан иттифоқи муҳим аҳамиятга эга.

Капитализм нисбатан тараққий этган мамлакатларда (Ҳиндистон, Индонезия, Эрон, Туркия, Ливан, Тунис) ўрта табақа ўзининг мустақил сиёсий ташкилотига эга эмас, улар йирик буржуазиянинг таъсиридадир. Марказий, Ғарбий ва Шарқий Африка мамлакатларида ўрта табақа ижтимоий сиёсий ҳаётда кўзга кўринарли роль ўйнамоқда. Шарқ мамлакатларида майда буржуазия-ҳунармандлар, майда саноатчилар, савдогарлар аҳолининг анчагина қисмини ташкил этади. Ҳиндистонда майда буржуазия шаҳар аҳолисининг 40 процентини ташкил этади. Фақат ҳунармандларнинг ўзи Жазоирда 130 минг, Тунисда 90—110 минг кишига яқиндир.

Бундан равшан бўладики, ўрта табақа катта иқтисодий ва сиёсий кучдир. Шунинг учун ишчилар синфи ҳозирги даврда миллий мустақиллик, демократия ва тараққиёт учун курашда майда буржуа оммасини ўз иттифоқига тортиши катта аҳамият касб этади.

Африка, Осиё ва Латин Америкаси мамлакатларининг ишчилар синфи антиимпериалистик ва антифеодал курашда интеллигенция билан иттифоқ тузиш учун ҳаракат қилмоқда. Осиёдаги кам тараққий этган мамлакатларда хизматчилар 7,8 процентни, Африкада 7,2 процентни ташкил этади. Социал муносабатларда интеллигенция бир хил эмас. Унинг юқори қатлами буржуазия ва помешчикларнинг юқори қатламига мансуб бўлиб, асосан реакциондир. Қуйи қатлами ўрта ва майда буржуазияга мансуб бўлиб, пролетариат ва бошқа революцион кучларнинг қараш ва мақсадларига яқиндир. Африка ва Осиё мамлакатлари ишчилар синфининг революцион авангарди интеллигенциянинг миллий озодлик курашидаги фаолиятига катта аҳамият бермоқда. Интеллигенциянинг прогрессив қатлами революцион идеологияни тарқатувчидир. Интеллигенция орасидан ўз ҳаётини ишчилар синфи тақдири билан боғлаган кўплаб революционерлар етишиб чиқди. Улар марксизм-ленинизмни ўз мамлакатларининг конкрет хусусиятларига қараб ижодий қўллашда фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Осиё ва Африка мамлакатларидаги миллий буржуазия социал ва сиёсий жиҳатдан бир хил эмас. Агар йирик буржуазия ўз моҳиятига кўра ғирт реакцион бўлса, унинг ўрта табақаси, бир томондан, чет эл монополиялари ва йирик миллий буржуазия билан, иккинчи томондан эса — пролетариат ва барча меҳнаткашлар билан алоқа боғлаган. Сиёсатда ғоғмачиликнинг, империализмга қарши курашда, социал вазифаларни ва демократик ўзгаришларни ҳал этишда ўрта буржуазия беқарорлигининг боиси ҳам шунда.

Шундай қилиб, пролетариатнинг деҳқонлар, интеллигенция ва бошқа илғор кучлар билан ҳамкорлиги ватанпарвар кучларнинг миллий фронтини вужудга келтиришни объектив равишда шарт қилиб қўймоқда. Бундай фронтнинг вужудга келиши империализм ва унинг ҳомийлари ҳисобланган мамлакат ичидаги катта ер эгалари, компрадор ва йирик буржуазияга қарши курашда ватанпарвар кучлар ғалабасини таъминловчи энг муҳим омиллардан биридир.

Т. ҲОШИМОВ,
Ғ. МАҲМУДНАЗАРОВ,
Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти илмий коммунизм кафедрасининг ўқитувчилари.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

Болгариядаги Габрово шаҳрини табассум шайдолари шаҳри дейишади. Бу бежиз эмас. Шаҳарликлар табассумни ҳам меҳнатни ҳам севишади. Тўқимачилар, пойафзалчилар баракали меҳнатдан сўнг, боғларда, дўстлар даврасида ҳордиқ чиқаришади. Суратда: Габрово марказий кўчаларининг бирида.

БТА—ТАСС фотоси.

МУЖИБУР РАҲМОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДАККА, 20 август. (ТАСС). Бангладеш Халқ Республикаси бош министри Мужибур Раҳмон, Бангладеш студентлар иттифоқининг кеча бу ерда очилган конференциясида нутқ сўзлади. Мужибур Раҳмон ёш республиканинг вазифалари тўғрисида гапириб, халқни янги жамият қуриш йўлида астойдил ва фидокорона меҳнат қилаётган совет кишиларидан ўрнак олишга даъват этди.

Бош министр, бундай жамият қуриш сиёсий мустақилликни қўлга киритишдан кўра қийинроқ ва мураккаброқ иш эканлигини уқдириб ўтди.

Мужибур Раҳмон мамлакат бошдан кечираётган қийинчиликларга батафсил тўхталиб ўтди. Бангладешда, деди у, яқинда қўлга киритилган мустақилликка путур етказишга, республикани тарихнинг ҳал қилувчи пайтида зарур ёрдам берган ҳақиқий дўстларидан—Совет Иттифоқидан ва Ҳиндистондан ажратишга интилаётган турли гуруҳлар иш олиб бормоқда.

Мужибур Раҳмон, мамлакатнинг тараққийпарвар жамоатчилиги реакция кучларига кескин зарба бериши лозим, деди.

ВХРДА КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ

БУДАПЕШТ. Ҳозирги вақтда Венгрия Халқ Республикаси саноати учун малакали ишчилар тайёрлаш шохобчалари таълим муддати уч йил бўлган 270 га яқин профессионал мактабни ўз ичига олади. Бу мактабларда ҳар йили 150.000 ёш ишчи шуғулланмоқда. 1972—1973 ўқув йилида 70.000 киши 196 касб бўйича имтиҳонларни муваффақиятли топширишди.

Венгрия халқ хўжалигининг малакали ишчиларга бўлган ва ўсиб бораётган талаби профессионал мактабларнинг тармоқларини янада кенгайтиришни тақозо этади. 1975 йилга бориб 40 дан ортиқ янги синф ва 320 та таълим устахонаси очиш кўзда тутилади. Давлат бюджетидан сарфланадиган маблағлардан ташқари касб эгаларини тайёрлаш учун корхоналар ва маҳаллий кенгашлар ҳам кўплаб маблағ ажратмоқдалар.

Республикада ишчиларнинг малакасини оширишга ҳам катта эътибор берилмоқда. Ўтган йили 14 ихтисос бўйича курслар ташкил қилинган эди.

ДАСТЛАБКИ ТОННАЛАР

БЕЛГРАД. Югославиянинг Шибеник шаҳридаги Борис Кидрич номли енгил металлар комбинати составига кирувчи алюминий заводи дастлабки бир неча тонна алюминий ишлаб чиқарди. ГДР ёрдами билан қурилган завод биринчи навбати йилига 75 минг тонна алюминий ишлаб чиқариш қувватига эга. Унга электр энергияни Югославиядаги янги «Орловац» гидроэлектр станцияси беради.

Заводнинг иккинчи навбати 1975 йилда қуриб битказилиши лозим. Натижада у йилига 110 минг тонна алюминий ишлаб чиқарадиган бўлади. Корхонани электр энергия билан таъминлаш учун янги энергетика қувватлари талаб қилинади. Шу боисдан бу ерда иссиқлик электр станциясини қуришга қарор қилинди. Заводда ишлаб чиқарилаётган алюминийнинг бир қисми комбинатнинг ўзида қайта ишланади. Қолган қисми эса экспорт қилинади. Шибеник яқинидаги Орловац деган жойда ҳозир йирик глинозем заводи қурилмоқда.

Шибеникдаги комбинат Югославияда глинозем ва алюминий ишлаб чиқарадиган энг йирик корхоналарнинг бирига айланади.

ГДР. Цшшаудаги автомобиль заводи 250 куб сантиметр классидаги мотоциклларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришди. Ҳар томонлама қулай бўлган бу мотоцикл бир қатор мамлакатларга ҳам экспорт қилинмоқда. Суратда: корхона цехларининг бирида «ТС—250» маркали мотоциклларнинг йиғиш пайти.

АДН—ТАСС фотоси.

ЭКСПОНАТЛАР — КЎРГАЗМАГА

Тошкент тўқимачилар маданият саройи ҳузурида ишлаб турган тасвирий санъат студияси ҳаваскорларнинг ижодий мактабига айланиб қолди. Бу ерда кўпгина ёш рассом ижодий иш билан машғул бўлади.

Амалий санъат жанрида ҳам анчагина асарлар яратилди. Буларнинг кўпи турли кўргазмаларда намойиш қилинди.

Яқинда шу хил асарлардан 30 дан ортиғи Москвага — Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига юборилди. Улар «Меҳнат ва дам олиш» павильонига қўйилди.

ҲАРБИЙ — СПОРТ ЛАГЕРИДА

Ёзнинг бошида шаҳримизнинг районларида ҳарбий-спорт лагерлари ташкил этилган эди. Лагерларда оммавий-спорт соғломлаштириш ҳарбий ўйинлар план асосида давом этаяпти. Меҳнат, ўқиш ва дам олиш уйғунлашган ҳолда олиб борилмоқда. Айниқса Чилонзор ва Октябрь райони ҳарбий-спорт лагерларида ўқув-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилган. Кутубхона, пионер бурчаклари чиройли жиҳозланган. Ёшлар айниқса волейбол, баскетбол, енгил атлетика, отиш, ҳарбий топография, стол тенниси, музика тўгаракларида қизиқиб шуғулланишяпти. Тез-тез ўтказилиб турган ҳарбий ўйинлар болаларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда таъсирчан роль ўйнамоқда.

Б. ПУЛАТОВ.

БЕРУНИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 1000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ИНСОНПАРВАР ВА ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТ ОЛИМ

«Инсоннинг ўзи ким? Унга қандай муносабатда бўлмоқ керак? Инсоннинг жамиятда тутган ўрни-чи? Инсон камолоти ва унинг бахт-саодатга эришиш йўллари нималардан иборат?» Шу каби саволлар қадим замонлардан бери олимлар диққатини ўзига жалб қилиб келди. Шу сабабли ўтмишнинг буюк кишилари, шоирлари ижодида инсонпарварлик масаласи асосий ўринни эгаллайди. Инсон ва унинг ақлий заковати ҳақида ажойиб фикрлари билан жаҳонга машҳур бўлган Ўрта осиёлик мутафаккирлар: Фарғоний, Хоразмий, Фаробий, Ибн Сино, Абу Райҳон Беруний ва бошқалар Ўрта аср шароитида яшаб ижод этдилар. Улар кишининг инсоний ҳуқуқларини ҳимоя қилибгина қолмай балки инсоннинг бахт-саодатга етишиш йўлларини, унинг ақли, тафаккури ҳамма нарсага қодир эканлигини ҳам ифодаладилар.

Инсонни дунёда энг ақлли мавжудот ва ундан улуғ зот йўқ деб, унинг куч-қудратига юқори баҳо берган олимлардан бири ватандошимиз Абу Райҳон Берунийдир. Беруний ўз мамлакатини, халқини, тилини жон-дилдан севди, қадимги Хоразмнинг маданияти билан фахрланди ва уни хароб этган араб ваҳшийларидан эса ниҳоятда ғазабланди.

Беруний инсонийлик қиёфасини, унинг ҳар томонлама камол топишини ақлий меҳнат билан боғлайди. Унинг фикрича, ҳақиқий инсон ақлли, маърифатли киши ҳам бўлмоғи керак. Олимнинг инсонпарварлик ғоялари кўпинча унинг ватанпарварлик туйғулари билан уйғунлашиб кетади. У бирон бир воқеа устида сўз юритар экан, уни албатта кишилик жамияти тарихи билан боғлайди. Бу, инсон дунёдаги барча воқеа ва ўзгаришларнинг сабабчисигина эмас, балки энг қадимийси ва ҳаракатлантирувчи кучи сифатида талқин қилинади.

«Барча мамлакатларга тарқалган халқлардан ҳар бирининг алоҳида тарихи бор... Қадимги тарихларнинг энг аввалгиси ва машҳури башариятнинг (инсониянг) бошланишидир» дейди олим. Беруний инсон ва унинг ташқи қиёфаси, характери, психик ҳолатларининг ниҳоятда мураккаб тузилганлигини ҳам эсдан чиқармайди. Кишилар ташқи қиёфасининг доимий равишда ўзгариб туриши ташқи таъсирга боғлиқ, ташқи таъсирнинг ёқимли ёки ёқимсиз: хушлиги ва нохушлигига қараб «одамлар ҳаётийлик даврида турли аҳволда, кўринишда бўладилар, гоҳ хурсанд, гоҳ хафа кўринадилар» дейди олим.

«Мақтовга сазовор бўлган нарсаларни олижаноблик, олижанобликнинг асосини эса тўғрилик ва покизалик ташкил қилади» деб инсонларда мавжуд бўлган барча салбий томонларни қоралайди, яхши томонларни ва ижобий хусусиятларни тараннум этади.

Инсоннинг иродавий хусусиятларини ҳисобга олган олим, инсон ўзининг ташқи қиёфасини ўзгартиролмаса-да, лекин «ўз хулқини, нафсини тозалашдан ожиз бўлмайди. Инсон онгли ва олий мавжудод бўлгани учун ҳам шундай қилади. Иродасизлик ва ўзини қўлга ололмаслик хусусияти фақат ҳайвонларгагина хосдир» деб инсоннинг ўз-ўзини тарбиялаш хусусиятига эга эканлигини очиқ-ойдин кўрсатади.

Юксак фазилатларга эга бўлган олим ҳамма вақт инсон қадрига етишга, уни иззат-ҳурмат қилишга, қўлидан келганича яхшилик қилишга чақиради. Унинг фикрича, эзгуликка интилиш, умуман одамларга ва хусусан қариндош-уруғларга ҳайрихоҳликда кўринади. Одам агар ожиз, имконсиз ҳолда бўлса, яхши ният билан, агар қўлидан келса амалий иши билан эзгуликка интилиши лозим.

Беруний кишилар ўртасида вужудга келган тенгсизлик ҳақида, бунинг социал-иқтисодий ва, сиёсий моҳиятини атрофлича очиб беришдан ҳали анча узоқда бўлсада, лекин бу масалада сўз юритганда тарихга мурожаат қилади. Кишиларни инсонпарварликка чақирар экан, бир-бири билан дўст бўлиб, тинч-тотув яшашга ундайди. Шундай замоннинг бўлишини орзу қилади, уруш-жанжаллардан нафратланади. Ерда, дейди олим, қадим замонларда доимо арзончилик ва кенгчилик бўлган. Инсонлар бир-бири билан дўст ва иноқ яшаганлиги сабабли ўрталарида ҳирслик, ҳасадлик ва душманлик бўлмаган. Ҳасад пайдо бўлганидан кейин кетидан ҳирслик ҳам вужудга келган.

Беруний бойликка ҳирс қўйиш, шунинг натижасида ёлғон гапириш, бировни талаш масалалари хусусида ҳам тўхталади. Бойлик орттириш, хусусан пул йиғишни қаттиқ қоралаб, бу нарсаларнинг моҳиятини очиб беришга ҳаракат қилади.

Олим танга пулларнинг муомала воситаси эканлигини эсдан чиқармайди. Пуллар орқали фақат керакли нарсаларгина айрибошлаш мумкин деб, олтин, кумуш тангаларига муккасидан кетган очкўз кишиларни танқид қилади. Беруний ўз замонасидаги қонунчиликдан норози эди. Чунки, барча қонун-қоидалар бойлар ва амалдорлар тарафида бўлиб, меҳнаткаш халқ учун фақат қилич ва қамчи сиёсатини юргизар, арзимаган нарса учун уларни қаттиқ жазолар эди. Ҳокимият тепасида турган подшолар ҳам ҳар бир ишга адолат нуқтаи назаридан қарамасдан, ўз амалдорларининг ҳийла-найранглари асосида сиёсат юритиб келдилар.

Ижтимоий ҳаётга адолат нуқтаи назаридан қараш унинг қуйидаги сўзларида ўз ифодасини топган: «Ҳикоя қилишларича, узоқ Мағриб шаҳарларидан бирида ҳокимият задогон ва ер эгалари ўртасида навбати билан идора қилинади. Ҳар ким ҳокимиятни уч ой бошқариш ҳуқуқига эга. Ҳукмдор муддатнинг тамом бўлиши билан ўз хоҳишига биноан ҳокимият тепасидан кетади ва оиласига қайтиб, ўз машғулотлари билан банд бўлади». Олимнинг бу фикрлари муҳим қимматга эга бўлиб, Ўрта аср шароитида мамлакатни демократик асосда бошқариш ғоясини илгари сурган эди.

Берунийнинг инсонпарварлиги унинг интернационализми билан чамбарчас боғлангандир. Интернационалист олим тинч-тотув яшаш, коллектив бўлиб ҳаёт кечириш меҳнаткаш халқ манфаатларига мос эканлигини олдиндан кўра билган эди.

«Беруний» ўзининг «Ҳиндистон» китобида халқларни хонавайрон қилувчи, маданият ва фанни бутунлай йўқ қилиб юборувчи босқинчилик урушларини қаттиқ қоралайди. Ўзаро уруш-жанжалларнинг сабаби, дейди Беруний, бир томондан бир-бирини яхши билмасликдан, тушунмасликдан бўлса, иккинчидан уларнинг маданиятсизлигидандир.

Интернационализм ғояларига содиқ бўлган Беруний: ҳар бир халқнинг ўз маданияти, миллий тили, яхши урф-одатлари бор. Халқлар билан бирга уларнинг маданиятини, тилини, урф-одатларини ҳам ҳурмат қилиш керак, деб таълим беради.

Беруний Ҳиндистонга борар экан, ҳинд халқининг барча маданий ёдгорликларини ўрганди. Ҳинд тилини ўзлаштириб олади. Ҳинд олимлари китобларини ўқиб, ундан баҳраманд бўлади. Буларнинг ҳаммаси Берунийни ҳинд халқи ва олимлари ўртасида катта обрўга эга қилди.

Босқинчи Маҳмуд Ғазнавий томонидан Хоразм ва Ҳиндистон халқи бошига оғир кунлар солинган бир даврда ёзилган «Ҳиндистон» номли асари ўзбек ва ҳинд халқи ўртасида дўстлик ипларини боғловчи қадимий ёдгорлик асари бўлиб қолди.

Қ. ҚУВОНДИҚОВ,
педагогика фанлари кандидати.

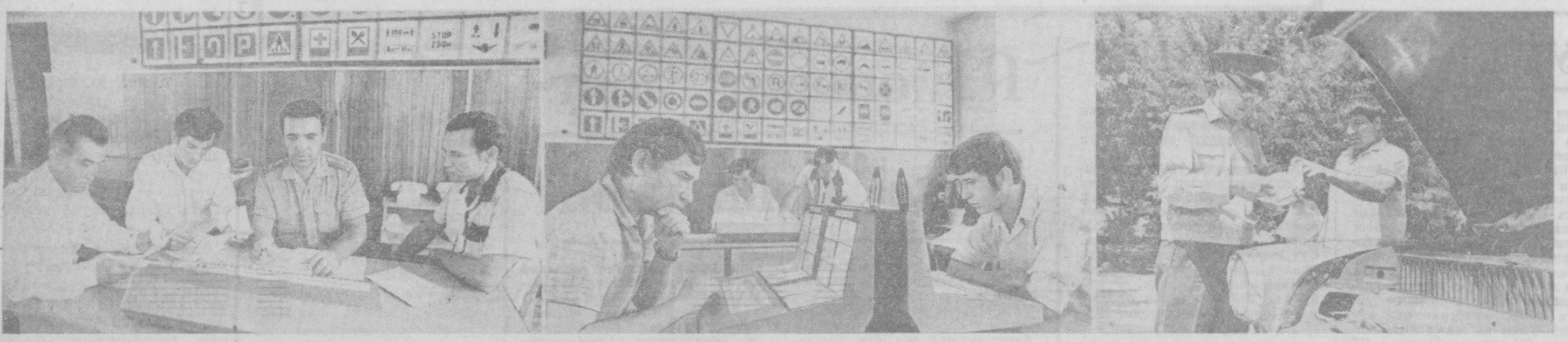

Суратларда: (чапдан ўнгга) 1. Ж. Маматов, С. Азаматов, А. Мадаминов ва А. Матвиенколар бошқариш пультида имтиҳон натижаларини кўришяпти. 2. Имтиҳон пайти. 3. Милиция капитани С. Нуруллаев Фрунзе район Муқимий кўчасидаги 60-уйда яшовчи Жумабой Тиллаев бошқараётган ГАЗ—21 «Волга» автомашинасининг техник ҳолатини текширмоқда.

А. Абалян фотолари.

БИЛИМИНГИЗНИ АВТОМАТЛАР СИНАЙДИ

Шу йилнинг январь ойидан бошлаб кўчаларда қатнашнинг янги қоидасига ўтилди. Бу Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси ходимларидан ишни янада яхшироқ ташкил этишни, ўз вазифаларига масъулиятни оширишни талаб этади. Улар ўтган ана шу қисқа даврда ўз ишларида анчагина янгиликлар қилишди.

Июль ойининг дастлабки кунидан бошлаб автомобиль инспекциясида имтиҳон олишда янги усулга ўтилди. Яъни бўлажак шофёрлар билимини аниқлашни автоматлар бажармоқда. Имтиҳон олиш залига 20 дона аппаратлар ўрнатилган бўлиб, уни имтиҳон олувчи ГАИ ходими бошқариб, кузатиб ўтиради. Ҳар бир саволнинг жавобини аниқлаб берадиган маълум кнопкалар бор. Саволга тўғри жавоб қайтарсангиз, аппарат унинг тўғрилигини айтади. Агарда хато қилинса уни ҳам дарҳол қайд қилиб, хабар қилади.

Бу аппаратлар ёрдамида 20 кишининг билимини 15 минут ичида синаш мумкин. Аппаратлар албатта ҳаққоний баҳо қўяди.

Тошкент шаҳар автомобиль инспекцияси мамлакатимизда тўртинчи бўлиб, бу янги усулга кўчди.

Автомобиль инспекциясининг милиция капитани, имтиҳон олиш бўлимининг бошлиғи Анвар Мадаминов, милиция старший лейтенантлари Жаҳонгир Маматов, Саъдулла Азаматов, жамоатчи автоинспектор Анатолий Петрович Матвиенколар автоматлар ёрдамида имтиҳон қилинганларнинг ҳужжатларини расмийлаштиришяпти.

Имтиҳон комиссиясини ҳали ҳам ташвишга солиб турган айрим нарсалар ҳақида А. Мадаминов шундай дейди:

— Кўчаларда йўловчиларнинг ҳавф-хатарсиз юришини таъминлаш, турли бахтсиз воқеаларнинг олдини олиш ҳар жиҳатдан бизнинг ишимизга боғлиқ, — дейди у, — шунинг учун бу автомат «имтиҳончилар» бизга жуда қўл келди. Бу усулда имтиҳон олингач билими саёз бирор киши ҳам рулга ўтиролмайди.

Анвар аканинг гаплари ҳақ эди. Чунки ҳар 20 кишидан кўпи билан 5—10 киши имтиҳондан ўтиб, қолганлари йиқилиб кетишяпти.

Бунинг сабаби нимада эканлигини имтиҳон хонасида тахланиб турган ҳужжатларни анализ қилинганда яққол кўриш мумкин. Тошкент шаҳрида шофёрлар тайёрлаш иши мутлақо талабга жавоб бермайди. Уларда бўлажак шофёрларга етарли билим бериш номига олиб борилади. Машина ҳайдаш, кўча қоидаларининг мураккаб масалаларини ҳал қилишга етарли эътибор берилмайди.

Шофёрлар тайёрлаш иши билан районлардаги спорт-техника клублари ходимлари шуғулланадилар. Фрунзе район спорт-техника клубининг ўқитувчиси ўртоқ В. Ф. Князев имтиҳонга олиб келган 20 ўқувчисидан 8 кишигина имтиҳондан ўтди.

Киров районидаги спорт-техника клубида ҳам аҳвол шундай. Спорт-техника клубининг бошлиғи В. С. Иванов клубни ўз ҳолига ташлаб қўйган. Шу клубнинг ўқитувчиси Р. З. Кушлибоев ўқитган 25 бўлажак шофёрнинг билими синалганда улардан 9 киши имтиҳон топширган холос. Шу клубнинг Р. А. Вишлов ўқитган 25 кишидан 10 киши имтиҳондан ўтган. И. М. Узбеков бошлиқ группа курсантларидан машина ҳайдаш бўйича имтиҳон қилинганда 18 кишидан 9 кишигина шофёрлик гувоҳномасини олди.

Шулардан кўриниб турибдики, клуб бошлиғи В. С. Иванов ўқитувчи ва инструкторларнинг иши устидан етарли назорат қилмайди, ҳисоб-китоб ишларида ҳам анчагина камчиликлар бор. Шу клубда ўтган ярим йилда билим олган 93 курсантдан бор-йўғи 39 киши шофёрлик гувоҳномаси олди. Бошқа спорт-техника клубларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси ходимлари бундан буён ақлли аппаратларни тўла ишлашини таъминлаб билимдон, ўз касбини севган малакали мутахассис кадрларни етиштиришлари лозим.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

САРОЙДА РАДИОГАЗЕТА

Социалистик Чирчиқ шаҳридаги «Химик» маданият саройи кимёгарларнинг дам оладиган энг севимли жойларидан бири бўлиб қолган. Бу ерда кундакунаро янги бир маданий тадбир амалга оширилади.

Советлар диёрининг шонли ярим асрлик тўйи муносабати билан ўтказилган республика кўригида мазкур маданият ўчоғи биринчи ўринни олди. Бу муваффақият маданият ходимларини янги тадбирларга илҳомлантиради.

Саройда ташкил этилган «Меҳнат шарафи» хонасига қўйилган стенд ва фотосуратлар Чирчиқ кимёгарларининг меҳнат ютуқлари ҳақида ҳикоя қилади. «Бизнинг машъалларимиз» деган радиогазета программаси ҳам тингловчиларда қизиқиш уйғотди.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

Бўстонлиқ район матлубот жамияти хизмати элга манзур бўлаяпти. Улар райондаги узоқ аҳоли пунктларида савдо-сотиқ ишларини қизитмоқдалар.

Утган ойлар мобайнида районда 8 та магазин ишга туширилди. Яккатут қишлоғида аралаш моллар магазини, Нанайда маданий моллар магазини, «Ленинград» колхози, «Оқтош» посёлкаларида ҳам янги магазинлар иш бошлади.

Матлуботчилар ўз-ўзига хизмат қиладиган янги типдаги озиқ-овқат саноат моллари магазинларини ҳам ишга туширмоқдалар. Шу кунларда 45 та магазин ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усулида ишламоқда. Шу туфайли районда савдо обороти плани ҳар доим бажарилиб турибди. Дала меҳнаткашлари учун ҳам бир қанча кўчма дўконлар хизмат қилиб турибди.

ЯНГИ МАКТАБЛАР ҚУРИЛМОҚДА

Юнусобод массивида ҳар йили биттадан мактаб қад кўтармоқда. 159-трест 22-қурилиш бошқармасининг И. Андреев, Ғ. Каримов, Р. Гендуллин, В. Видер каби бинокорлари мактаб қурилишида меҳнат қилиб кунлик топшириқларни 140-150 процентга етказиб адо этмоқдалар.

Пойтахтнинг Беруний кўчасида қад кўтараётган 1104 ўринли мактаб қурилишида 6-трест 47-қурилиш бошқармасининг А. Аҳмедов бошлиқ ёшлар бригадаси суръатга суръат қўшиб ишламоқдалар. Глинка номли кўчада 900 ўринли мактаб биноси жадал суръатлар билан қад кўтармоқда.

С. СУЛТОНОВ,
ўқитувчи.

ҲАР ТЎҒРИДА

СУЗУВЧИЛАР ҚАЛПОҒИ

Сувга чўкаётган одамга одатда резинадан ишланган қутқарув ғилдирагини етказишга уринишади. Аммо, польшалик ихтирочи Алоиз Гид эса бунинг ўрнига қутқарув қалпоғи, яъни махсус шлёмдан фойдаланиш лозим, деб ҳисоблайди. Мотоциклчи шлёмига ўхшаш му мослама вазни 200 грамм бўлиб, 80 килограммгача юкни сув юзасида тутиб тура олади.

Сувда сузиб бораётган киши кучдан қолганини сезган ҳамон юқоридаги шлём боғичини томоғи остига суриб қўйса бўлгани шунда шлём автоматик равишда унинг орқасига сурилиб, сузувчини узоқ вақт сув юзасида ушлаб туради.

ҚАЙНАР БУЛОҚ

Шарқий Жазоирнинг Хамом — Мекутин шаҳри яқинида ғалати булоқ бор. Суви доим қайноқ. Чашмага хом пишлоқ ёки гўштни бир неча минут солиб кейин бемалол еяверишингиз мумкин. Ҳатто туз ҳам керакмас, табиат бу томонининг ҳам «ғамини» еб қўйган.

ЛОЙДАН ДОРИ-ДАРМОН

Яқинда Венгриядаги махсус лой заводида янги хил маҳсулот тайёрлана бошлади. Венгер мутахассислари оқ лойдан кислота миқдори ошганлик ёки ошқозон яраси касалликларига қарши ишлатиладиган самарали дори-дармон тайёрлашни ўзлаштирдилар. «Актив лой» деб ном қўйилган мазкур препаратлар корхонада йилига 20 тоннагача етказилиб тайёрланади.

МИТТИ АВТОБУСЛАР

Вашингтон шаҳрида митти автобуслар ҳисобига жамоат транспортини анча ривожлантириш тадбирлари кўриляпти.

Жумладан, лойиҳада шаҳар кўчаларида тўрт кишидан то 40 кишигача пассажирни сиғдира оладиган митти автобуслар юриши лозим. Уларнинг ҳаммаси электр токи билан юриб, ҳаракат қиладиган резина шиналардан ишланади.

Бундай автобусларга ҳайдовчининг кераги йўқ, негаки автомат приборлар бошқаради. Лойиҳалардан бирида эса бундай автобусларни узлуксиз занжир орқали боғлаб юргизиш мўлжалланади.

◆ СПОРТ ◆ СПОРТ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

БУРЧАК ЗАРБАЛАРИ

«Пахтакор» футболчилари Львовнинг «Карпати» командасини шу вақтгача енга олган эмасдилар. Ўтган шанба куни, ниҳоят, бу кўнгилсиз анъанани бузиш имкони бўлди. Тошкентликлар учрашув бошиданоқ ташаббускорлик кўрсатиб, меҳмонларни шоширib қўйдилар. Бу ўйинда ҳам команда капитани Абдураимов яна юксак маҳоратини намойиш этди. 28 минутда унинг бурчакдан усталик билан ошириб берган тўпини Хадзипанагис боши билан дарвозага туширди. Бу ёш ҳужумчи кўп ўтмай бошқа бурчакдан Михаил Ан ошириб берган тўпдан ҳам фойдаланиб ҳисобни 2:0 қилишга муваффақ бўлди. Танаффусдан кейин майдон эгалари ҳужумни сусайтирмадилар. Бир неча бор Федоров, Иванов ва Абдураимов штраф майдонига ёриб кирдилар, бироқ ҳисобни ўзгартиролмадилар. Бир сафар «Пахтакор» капитани тепган тўп штангадан қайтди. Кўп ўтмай у 25 метр масофадан штраф тўпини тепди. Абдураимовнинг шиддатли зарбасидан сўнг ҳисоб 3:0 бўлди. Тошкентликлар йирик ҳисобли ғалабани сақлаб қола олмадилар. Меҳмонларнинг тажрибали ҳужумчиси Козинкевич 82-минутда битта жавоб тўпи киритди.

Якшанба куни олий лигада уч учрашув бўлди. Донецк кончилари Москва армиячилари устидан 4:1 ҳисобида ғолиб чиқдилар. Турнир жадвалининг сўнггида келаётган Ростов-армиячилари эса «Зенит»ни қабул қилиб, рақиблари дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритдилар. «Қайрат» билан «Днепр» учрашуви асосий вақт ичида дуранг натижа берди — 2:2. 11 метрлик штраф зарбаларидан муваффақиятли фойдаланган украин футболчилари ўз ҳисобларига бир очко ёзиб олдилар. Бу «Днепр»нинг мавсум бошидан буён сафарда қўлга киритган ягона очкоси эди. «Қайрат» эса биринчи марта 11 метрлик штраф зарбалари тепилгандан сўнг мағлубиятга учради.

21-турдан сўнг «Пахтакор» 12-ўринда бораётган «Зенит»га очколар сони жиҳатидан етиб олди— 13 очко. Бироқ, тўплар нисбати бироз дуруст бўлган ленинградликлар ўз мавқеларини сақлаб қолдилар. 11 очко олган Ростов армиячилари эса охирги ўринларни «Карпати» ва Минск динамочиларига бўшатиб бердилар.

Ўзбекистон футболчилари кеча Корея Халқ Демократик Республикасига жўнаб кетдилар. Улар чет эл сафаридан қайтиб сентябрь ойида уч учрашувни кетма-кет рақиблар майдонида —Донецк, Тбилиси ва Ростов шаҳарларида ўтказишади.

ҲАМШАҲРИМИЗГА БРОНЗА МЕДАЛИ

Жаҳон универсиадасида гимнастикачилар турнири ниҳоясига етди. Қизлар ўртасида гроднолик студент Ольга Корбут универсиаданинг абсолют чемпиони номини олди. У 77,65 балл тўплади. Кумуш медаль воронежлик Любовь Бурдага тегди (76,45). Тошкентлик Эльвира Саъдий эса жаҳон гимнастикачи студент қизлари ўртасида фахрли учинчи ўринни олиб, бронза медали билан тақдирланди. Ҳамшаҳримиз кўп кураш натижасига кўра 75,45 балл тўплади.

МУСОБАҚА ТУГАДИ-Ю, АММО...

Бразилияда ўтказилган зоналараро шахмат турнири тугади. Бразилиялик Мекинг 17 имкониятдан 12 очко тўплаб, ғолиб чиқди. Жаҳон чемпионлигига даъвогарлар мусобақасига йўлланма берувчи қолган икки ўрин кимга тегиши муаммо бўлиб қолди. Чунки Портиш билан икки совет гроссмейстери Полугаевский ва Геллер 11,5 тадан очко тўплаб, иккинчи—тўртинчи ўринни бўлишиб олдилар. Бу уч шахматчи ўртасида қўшимча матч турнир ўтказишга қарор қилинди. 5—22 сентябрда тўрт даврадан иборат турнирда учинчи, «ортиқча» шахматчи ким бўлиб қолиши аниқланади.

Бразилиядаги турнирнинг охирги учрашувида Полугаевский Портишни мағлубиятга учратиб, пешқадамларга етиб олганлиги туфайли ана шундай вазият вужудга келди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

21 АВГУСТ — СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — «Бахтиёр болалигимиз». 19.05 — Тошкент — дўстлик шаҳри. 19.35 — Ахборот. 19.50 — Дўстлик мушоираси. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.40 — Ўзбекистоннинг бир куни. 21.20 — Ахборот. 21.40 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 22.10 — Ватан, дўстлик ва меҳнат ҳақида қўшиқлар. 23.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Қўғирчоқ фильм. 11.10 — «Звездочка». 11.50 — Бадиий фильм. 18.30 — МОСКВА. Концерт. 19.05 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильмнинг 9-серияси). 20.30 — «Универсиада-73». 22.40 — Эстрада концерти. 23.00 — ТОШКЕНТ. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.45 — Тошкент янгиликлари. 19.00 — «Чарм тўп» клуби соврини учун. 20.30 — Классик музика саҳифаларида. 21.00 — **Қаттиқ қўл аёл** (бадиий фильм).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Михай ботир (2 серия) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (11.30, 14.30, 17.30, 20.30).

Машаққатли касб — «КОМСОМОЛ 40 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Сўнгги гайдук — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Жодугар (11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00), **Катта соврин** (14.00, 15.00, 20.00): — «СПУТНИК».

Садоқат — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Беҳуда шов-шув — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Водийдаги довул — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Машаққатли касб — «РАКЕТА».
Жодугар — ТЕЛЬМАН НОМЛИ.
Церник иши — «ФЕСТИВАЛЬ».
Сўнгги гайдук — «ХИВА».

11-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1973—74 ўқув йилига

ЁШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: тақсимот қурилмалари бўйича электромонтёр, электрослесарь, заргар, куч ва ёритиш қурилмалари бўйича электромонтёрлар, маиший ва хўжалик асбобларини тузатиш бўйича электрослесарь, радиотелевизор аппаратларини тузатиш ва хизмат кўрсатиш бўйича радио-механик.

8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — бир ва икки йил.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 8-уй.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!
ЎЗ МЕҲНАТИНГИЗНИ ЕНГИЛЛАТИНГ. ВАҚТИНГИЗНИ ТЕЖАНГ!

КИЙИМЛАРИНГИЗНИ ЮВИШГА КОММУНАЛ КОРХОНАЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ҲАММОМ-КИР ЮВИШ КОМБИНАТЛАРИГА

ТОПШИРИНГ

Кийимлар ҳамма гражданлардан чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Кир кийимлар порошоклар билан ювилади.

Кийимлар шаҳарнинг ҳамма районларига жойлашган қабул пунктларида қабул қилинади.

Аҳолига қулайлик яратиш мақсадида кир кийимлар уйдан олиб кетилади ва ювилганлари яна махсус транспортда келтириб берилади.

Буюртмалар дам олиш кунисиз ҳар куни эрталаб соат 8 дан кеч 8 гача 44.06-38 телефон номери бўйича қабул қилинади.

Буюртмаларни бажариб бериш муддати — 5.7 кун (умумий байрам кунлари ва комбинат дам олиш кунлари ҳисобланмайди).

ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИНГ БУ ҚУЛАЙ ВОСИТАСИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Хизматингизга тайёрмиз!

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг коммунал корхоналар бошқармаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64633.
Р. 02608.